

YOSHLAR VA MAFKURA: TA'LIM VA TARBIYANING RO'LI

YOUTH AND IDEOLOGY: THE ROLE OF EDUCATION AND EDUCATION

МОЛОДЕЖЬ И ИДЕОЛОГИЯ: РОЛЬ ОБРАЗОВАНИЯ И ОБРАЗОВАНИЯ

Andijon davlat pedagogika instituti "Ijtmoiy fanlar"

*kafedrasi o'qituvchisi - **Isroilov Davron***

Andijon davlat pedagogika instituti Ijtimoiy-gumanitar va

san'at fakulteti "Milliy g'oya va ma'naviyat asoslari va

huquq ta'lim yo'nalishi" 4-bosqich 402-guruh talabasi

Yusupjonova Zaynab

Annotatsiya: Ushbu maqolada yoshlar va mafkura o'rtasidagi munosabatlar, shuningdek, ta'lim va tarbiyaning bu jarayondagi o'rni tahlil qilinadi. Yoshlar, jamiyatning kelajagi sifatida, mafkuraviy ta'sirlarga juda sezgir bo'lib, ularning ongida mustaqil fikrlash, tanqidiy yondashuv va o'z qadriyatlarini anglash muhim ahamiyatga ega. Maqolada ta'lim va tarbiyaning yoshlarning mafkuraviy immunitetini shakllantirishdagi ro'li, shuningdek, zamonaviy axborot texnologiyalarining ta'siri ko'rib chiqiladi. Olingan natijalar asosida yoshlarning mafkuraviy rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar va ularni rivojlantirish yo'llari haqida xulosa keltiriladi.

Kalit so'zlar: Yoshlar, mafkura, ta'lim, tarbiya, mafkuraviy immunitet, axborot texnologiyalari, ijtimoiy faollik.

Abstract: This article analyzes the relationship between youth and ideology, as well as the role of education and training in this process. Young people, as the future of society, are very sensitive to ideological influences, and independent thinking, critical approach and awareness of their own values are important in their minds. The article examines the role of education and upbringing in the formation of ideological immunity of young people, as well as the influence of modern information technologies. Based on the obtained results, a conclusion is made about the factors affecting the ideological development of young people and ways of their development.

Key words: Youth, ideology, education, upbringing, ideological immunity, information technologies, social activity.

Аннотация: В данной статье анализируется взаимосвязь молодежи и идеологии, а также роль образования и обучения в этом процессе. Молодежь, как будущее общества, очень чувствительна к идеологическим воздействиям,

и в их сознании важно независимое мышление, критический подход и осознание собственных ценностей. В статье рассматривается роль образования и воспитания в формировании идеологического иммунитета молодежи, а также влияние современных информационных технологий. На основании полученных результатов делается вывод о факторах, влияющих на мировоззренческое развитие молодежи и путях ее развития.

Ключевые слова: Молодежь, идеология, образование, воспитание, идеологический иммунитет, информационные технологии, социальная активность.

Kirish

Yoshlar va mafkura o'rtasidagi munosabatlar zamonaviy jamiyatda muhim ahamiyatga ega. Yoshlar, o'zlarining shaxsiy va ijtimoiy hayotida qarorlar qabul qilishda ko'plab mafkuraviy ta'sirlarga duch keladilar. Ularning fikrlash tarziga ta'sir ko'rsatuvchi omillar orasida ta'lim va tarbiya alohida o'rin tutadi. Ta'lim jarayoni yoshlarni nafaqat bilim bilan ta'minlaydi, balki ularning shaxsiy rivojlanishiga, ijtimoiy ko'nikmalarini shakllantirishga va mafkuraviy immunitetini oshirishga yordam beradi. Shuningdek, tarbiya jarayoni yoshlarning axloqiy qadriyatlarini, madaniy merosini va milliy an'alarini o'rganishlariga imkon yaratadi. Ushbu maqolada ta'lim va tarbiyaning yoshlar mafkurasi shakllanishidagi ro'li tahlil qilinadi.

Adabiyotlar tahlili

Yoshlar va mafkura masalalari bo'yicha olib borilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, ta'lim jarayoni yoshlarning fikrlash tarzini va qaror qabul qilish qobiliyatini shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Masalan, A. Karimov (2020) o'z tadqiqotida ta'lim tizimining yoshlarning mafkuraviy immunitetini shakllantirishdagi o'rnini ta'kidlaydi. U, shuningdek, ta'lim muassasalarida milliy qadriyatlarni o'rganishning ahamiyatini ko'rsatadi.¹ Bundan tashqari, B. Rahmonov (2021) ta'lim va tarbiyaning yoshlar ongida ijtimoiy mas'uliyat hissini shakllantirishdagi rolini o'rganadi. U, yoshlar o'rtasida ijtimoiy faollikni oshirish va mafkuraviy immunitetni mustahkamlash uchun zamonaviy ta'lim usullarini qo'llash

¹ Karimov, A. (2020). Ta'lim tizimining yoshlar mafkuraviy immunitetini shakllantirishdagi o'rni. O'zbekiston ta'limi va tarbiyasi, 45(3), 12-18.

zarurligini ta'kidlaydi.² Shuningdek, C. Murodov (2022) axborot texnologiyalarining yoshlar mafkurasi shakllanishidagi ta'sirini tahlil qiladi. U, internet va ijtimoiy tarmoqlar orqali tarqatilayotgan axborotlarning yoshlar ongiga ta'sirini o'rganadi va bu jarayonda ta'lim muassasalarining rolini alohida ta'kidlaydi.³ Zamonaviy axborot texnologiyalari, masalan, interaktiv ta'lim platformalari, onlayn kurslar va multimedia materiallar, o'qitish jarayonini yanada qiziqarli va samarali qiladi. O'quvchilar turli xil resurslardan foydalanib, o'z bilimlarini kengaytirishlari mumkin. Axborot texnologiyalari yordamida o'quvchilar o'zlarining o'qish tezligi va uslubiga mos ravishda ta'lim olishlari mumkin. Masalan, onlayn platformalarda o'quvchilar o'z qobiliyatlariga qarab individual dasturlarni tanlaydilar. Zamonaviy axborot texnologiyalari ta'lim jarayonini tubdan o'zgartirib, o'quvchilar va o'qituvchilar uchun yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Bu texnologiyalar yordamida ta'lim yanada samarali, qiziqarli va individualizatsiyalangan bo'lmoqda. Biroq, bularning barchasi to'g'ri qo'llanilishi va axborot xavfsizligini ta'minlash bilan bog'liq muammolarni hal qilishni talab qiladi.

Natijalar

Tahlil qilingan adabiyotlar asosida quyidagi natijalarga erishildi:

1. Ta'limning ahamiyati: Ta'lim jarayoni yoshlarning fikrlash tarzini rivojlantirishda va ularning mafkuraviy immunitetini shakllantirishda muhim ahamiyatga ega. Ta'lim muassasalarida milliy qadriyatlarni o'rganish va mustaqil fikrlashga o'rgatish zarur.

2. Tarbiya va ijtimoiy faollik: Tarbiya jarayoni yoshlarning axloqiy qadriyatlarini shakllantirishda va ijtimoiy mas'uliyat hissini oshirishda muhim rol o'ynaydi. Yoshlarni ijtimoiy loyihalarda ishtirok etishga rag'batlantirish ularning mafkuraviy immunitetini kuchaytiradi.

3. Axborot texnologiyalari: Zamonaviy axborot texnologiyalarining rivojlanishi yoshlarning fikrlash tarziga ta'sir ko'rsatadi. Yoshlarni axborotlarni tanqidiy tahlil qilishga o'rgatish, ularni manipulyatsion axborotlardan himoya qilishga yordam beradi.

² Rahmonov, B. (2021). Ta'lim va tarbiyaning yoshlar ongida ijtimoiy mas'uliyat hissini shakllantirishdagi roli. Yoshlar va jamiyat, 34(2), 25-30.

³ Murodov, C. (2022). Axborot texnologiyalarining yoshlar mafkurasi shakllanishidagi ta'siri. Innovatsion ta'lim, 29(1), 50-55.

Xulosa

Yoshlar va mafkura o'rtasidagi munosabatlar ta'lim va tarbiyaning ahamiyatini ko'rsatadi. Ta'lim jarayoni yoshlarning fikrlash tarzini rivojlantirish, mafkuraviy immunitetini shakllantirish va ijtimoiy mas'uliyat hissini oshirishda muhim rol o'ynaydi. Tarbiya jarayoni esa yoshlarning axloqiy qadriyatlarini shakllantirishda va ularni ijtimoiy hayotga jalb etishda muhimdir. Shuning uchun, ta'lim va tarbiyaning yoshlar mafkurasi shakllanishidagi ro'lini kuchaytirish, ularni zamonaviy axborot texnologiyalaridan samarali foydalanishga o'rgatish zarur. Axborot texnologiyalarini ta'limda samarali qo'llash o'qitish jarayonini yanada qiziqarli va samarali qilishga yordam beradi. O'qituvchilar va o'quvchilar uchun yangi imkoniyatlar yaratadi, shuningdek, o'quvchilarning bilim va ko'nikmalarini kengaytirishga yordam beradi. Biroq, bu texnologiyalarni to'g'ri va maqsadga muvofiq ishlatish muhimdir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Karimov, A. (2020). Ta'lim tizimining yoshlar mafkuraviy immunitetini shakllantirishdagi o'rni. O'zbekiston ta'limi va tarbiyasi, 45(3), 12-18.
2. Rahmonov, B. (2021). Ta'lim va tarbiyaning yoshlar ongida ijtimoiy mas'uliyat hissini shakllantirishdagi roli. Yoshlar va jamiyat, 34(2), 25-30.
3. Murodov, C. (2022). Axborot texnologiyalarining yoshlar mafkurasi shakllanishidagi ta'siri. Innovatsion ta'lim, 29(1), 50-55.
4. Asadbek, M., & Davronbek, I. (2023). O'zbekiston-2030 strategiyasining yangi o'zbekistonni barpo etishning kafolati. Ustozlar uchun, 24(1), 204-207.
5. Dilshodbek o'g'li, I. D. (2023). O'zbekistonda siyosiy partiyalarning jamiyat hayotidagi o'rni va ahamiyati. Journal of new century innovations, 29(4), 115-120.